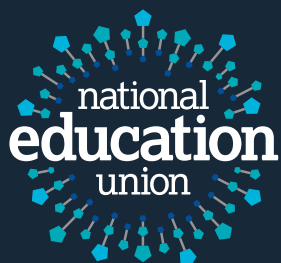

Przyjęcie dzieci- -uchodźców do Twojej szkoły

Pomoc pedagogiczna
National Education Union

W dobre dni

W dobre dni śmieję się

W dobre dni jestem miły

W dobre dni jest magicznie!

W złe dni

W złe dni boję się

W złe dni chce mi się płakać

W złe dni czuję żal

W złe dni mam ochotę się bić

Wiersz ucznia, Stowarzyszenie Nauczycieli z gminy Newham

Konkurs poezji z okazji Tygodnia Uchodźców

Wstęp do polskiego wydania

W latach 2016–2017 Związek Nauczycielstwa Polskiego na zaproszenie Międzynarodówki Edukacyjnej – światowej konfederacji nauczycielskich związków zawodowych, której jest członkiem – uczestniczył w projekcie „Nauczyciele na rzecz wysokiej jakości edukacji uchodźców”. Celem projektu było zwrócenie uwagi na los uchodźców oraz uświadomienie, jak ważną rolę w ich życiu może i powinna odegrać edukacja.

Edukacja pomaga stanąć na własnych nogach, wyzwolić się z biedy, w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, zbudować lepszą przyszłość. Instytucje oświatowe, szkolne społeczności, nauczyciele i ich związki zawodowe powinny odgrywać znaczącą rolę w niesieniu pomocy migrantom i uchodźcom oraz w podnoszeniu poziomu zrozumienia, czym jest poszanowanie godności ludzkiej i praw człowieka.

W ramach projektu Związek Nauczycielstwa Polskiego wraz z zaproszoną do współpracy Fundacją na Rzecz Różnorodności Społecznej, której misją jest kształtowanie otwartego społeczeństwa różnorodnego poprzez wspieranie dialogu międzykulturowego i integracji społecznej, przeciwdziałanie dyskryminacji, rozwijanie zasobów wiedzy i narzędzi w zakresie integracji społecznej i równego traktowania oraz *empowerment* (upodmiotowienie) migrantów, migrantek i społeczności migranckich, wypracowali m.in. rozwiązania dla poradni psychologiczno-pedagogicznych w diagnozowaniu dzieci z doświadczeniem migracji oraz opracowali propozycje dla szkół dotyczące współpracy pomiędzy kadrą szkoły a osobami pełniącymi funkcję pomocy nauczycieli lub asystentów międzykulturowych.

Projekt był realizowany przy wsparciu samorządów Warszawy i Gdańska.

Przeprowadzono analizę sytuacji uczennic i uczniów z doświadczeniem migracji w Polsce i na tej podstawie przygotowano procedurę *Pięciu kroków*, która ułatwia opracowanie szkolnej strategii włączenia uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji do społeczności szkolnej, a także komplet dokumentów regulujących zakres zobowiązań oraz odpowiedzialności szkoły, nauczycieli i systemu oświaty wobec uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji.

W zbiorze przygotowanych materiałów na szczególną uwagę zasługuje opracowanie *Równe traktowanie w szkole*. Jest to lista warunków, jakie szkoła powinna spełnić, by zapewnić równe traktowanie uczennicom i uczniom z doświadczeniem migracji, wsparcie procesów integracji oraz przeciwdziałać stereotypom, uprzedzeniom, dyskryminacji i wykluczeniu. Jest to swoista mapa czy też przewodnik po najważniejszych obszarach związanych z równym traktowaniem w szkole. Może stanowić inspirację do podjęcia tej tematyki, a także służyć za narzędzie wspomagające w okresowej ewaluacji lub jako punkt wyjścia pogłębionej refleksji na temat bezpieczeństwa, atmosfery i wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi osobami tworzącymi społeczność szkolną.

Dodatkowo przygotowano wybór dokumentów dotyczących aspektów prawnych diagnozy i regulacji oświatowych odnoszących się do wsparcia systemowego dla dzieci z doświadczeniem migracji oraz materiał *Diagnoza dzieci z doświadczeniem migracji jako szczególne zadanie poradni psychologiczno-pedagogicznej*.

Wszystkie materiały oraz wiele innych interesujących linków do stron zawierających dokumenty stanowiące źródło inspiracji dla wszystkich zainteresowanych problematyką oraz współpracujących z uczennicami i uczniami z doświadczeniem migracji zamieściliśmy na padlecie, który jest dostępny na stronie domowej Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Zakończenie projektu nie oznacza, że przestaliśmy zajmować się sytuacją dzieci z doświadczeniem migracji. Jest to jedna z kwestii społecznych i globalnych, które śledzimy z uwagą, licząc na zmianę nastawienia do uchodźców rodzimych polityków.

Teraz do zbioru naszych materiałów dołączamy kolejny dokument. Jest to publikacja zawierająca przykłady działań podejmowanych przez nasze angielskie koleżanki i kolegów zrzeszonych w National Education Union (NEU), który na arenie międzynarodowej jest jednym z ważniejszych partnerów ZNP, ceniony przez nas także za serdeczność i otwartość w traktowaniu polskich migrantów w angielskich szkołach.

Zapraszamy do lektury oraz korzystania z doświadczeń i pomysłów NEU!

Wstęp

Dzieci-uchodźcy, które przychodzą do Twojej szkoły, mogły doświadczyć wielu traumatycznych przeżyć oraz mieć w pamięci bolesne wspomnienia dotyczące ucieczki z domu i późniejszej tułaczki. Teraz muszą stanąć przed klasą, gdzie prawdopodobnie nie ma ani jednej znajomej twarzy i nikt nie mówi w ich języku.

Każdy uczeń, który przychodzi do szkoły lub klasy jako nowy, będzie musiał pokonać niełatwy etap asymilacji. Dla dzieci z rodzin uchodźczych, niezależnie od tego, kiedy zaczynają chodzić do szkoły, wyzwaniem, jakim jest dostosowanie się, może być wyjątkowo trudne.

Pod wieloma względami zadanie nauczyciela jest takie samo wobec wszystkich nowych uczniów. Celem jest, by poczuli, że są mile widziani, wspierani, by nauczyciel pomógł im w nawiązywaniu przyjaźni oraz ze zrozumieniem podszedł do problemów języka, nauczania i do ogólnego samopoczucia uczniów.

Tworzenie szkół przyjaznych uchodźcom

Tych kilka praktycznych sugestii ma za zadanie pomóc nauczycielom w stworzeniu w szkole środowiska przyjaznego uchodźcom. Niektóre z nich będą bardziej pomocne wobec młodszych dzieci, podczas gdy inne będą adresowane do dzieci starszych i młodzieży. Natomiast większość z nich powinna pomóc niezależnie od wieku ucznia.

Tylko nauczyciele mogą zdecydować, które są odpowiednie dla nich i dla przedmiotu, którego uczą. Nauczyciele muszą ocenić, w jaki sposób mogą je przystosować do wieku swoich uczniów, a w przypadku szkół ponadpodstawowych – także do przedmiotu, którego uczą.

Sugestie podzielono na sześć części.

- Poproś o pomoc i wsparcie
- Wprowadź dzieci do szkoły/klasy
- Wykorzystaj umiejętności pozostałych dzieci
- Stwórz „klimat”, w którym dzieci-uchodźcy poczują, że są mile widziane i doceniane
- Program nauczania powinien być przystępny
- Odpowiednia organizacja pracy na lekcji

Projekt Refugee Voices National Education Union (NEU)

NEU wyprodukowało serię filmików wideo, w których dzieci i młodzież z doświadczeniami uchodźczymi mówią o swoich uczuciach i doświadczeniach dotyczących uczęszczania do szkoły w Wielkiej Brytanii. Notatki dla nauczycieli, które mogą być pomocne podczas dyskusji i szkoleń, są dostępne jako dodatek do filmików oraz są powiązane z praktycznymi informacjami zaprezentowanymi w tej broszurce.

www.teachers.org.uk/equality/equality-matters/refugee-teaching-resources

Poproś o pomoc i wsparcie

Nauczyciele powinni móc:

- dowiedzieć się, czy są dostępni tłumacze jako wsparcie przy wstępnej ocenie poziomu dzieci-uchodźców oraz przy rozmowie o ich doświadczeniach – (nie wykorzystywać w roli tłumaczy dzieci);
- dowiedzieć się, czy dostępni są nauczyciele ojczystego języka uczniów-uchodźców i inny personel pomocniczy;
- określić, czy dzieci-uchodźcy będą miały szansę dalszego uczenia się swojego pierwszego języka poprzez współdziałanie z organizacjami prowadzącymi takie zajęcia, bibliotekami i centrami kulturowymi;
- zapytać o dostępność specjalnych pomocy naukowych oraz odpowiedniego wsparcia ze strony władz lokalnych, uczelni lub innych organizacji;
- dowiedzieć się, jaki poziom wsparcia może zaoferować szkoła dla dzieci-uchodźców i opracować harmonogram pomocy dla małych grup/indywidualny z jasno określonymi zasadami, kiedy najlepiej takiego wsparcia udzielać, czy w ramach lekcji czy poza nimi;
- skontaktować się z innymi odpowiednimi organizacjami i poddać się stosownej terapii, jeśli młodzież opowiedziała nam o czymś wyjątkowo niepokojącym;
- dowiedzieć się o lokalne organizacje czy miejsca, które mogłyby być pomocne dla nowych uczniów i ich rodzin – ze specjalnym uwzględnieniem organizacji czasu poza szkołą lub w okresach świątecznych – a także o lokalne grupy wsparcia dla młodzieży uchodźczej lub azylantów.

Wprowadź dzieci do szkoły/klasy

Dzieci-uchodźcy skorzystają, jeśli nauczyciele i szkoły:

- uszanują ich prawo do milczenia (które czasem może trwać kilka miesięcy) lub niemówienia o ostatnich zdarzeniach z ich życia;
- dadzą im możliwość rozmowy, z taktem i empatią oraz na początku nie przy innych dzieciach, o historii ich rodzin i o tym, co je ostatnio spotkało;
- dowiedzą się, czy dane dziecko ma jakieś specjalne wymagania dotyczące religii bądź sposobu odżywiania;
- upewnią się, że ich imiona i nazwiska są poprawnie wymawiane i zapisywane przez całą personel;
- upewnią się, że znane im będą imiona i nazwiska innych uczniów oraz dorosłego personelu (zwłaszcza opiekunów w porze posiłku oraz personelu zajmującego się uczniami w czasie przerw);
- nauczą je „podstawowych” słów związanych ze szkołą i klasą, takich jak: toaleta, książka, ławka, zabawa itd., oraz innych ważnych pojęć;
- wypiszą słownictwo kluczowe dla danego przedmiotu po angielsku oraz tam, gdzie to możliwe, w ojczystym języku danego ucznia;
- zapoznają dziecko z rozkładem pomieszczeń w szkole, z placem zabaw, zasadami, oczekiwaniami oraz planem zajęć;
- zainteresują się ich samopoczuciem po zakończeniu przerw w nauce;
- zaaranżują wizyty odpowiednich pracowników lokalnych władz w domach dzieci-uchodźców, tak by bardziej zaangażować rodziców lub opiekunów w życie dzieci;
- zwrócą uwagę rodzicom lub opiekunom na to, jak ważna jest umiejętność władania pierwszym językiem dziecka.

Wykorzystaj umiejętności pozostałych dzieci

- przedstaw dzieci-uchodźców innym uczniom lub rodzinom, które mówią w jego/jej języku;
- opracuj system „kolegów”, który będzie miał odpowiednią rangę, będzie nadzorowany, i obejmie wszystkie dzieci, a nie tylko tych uczniów, którzy zwykle są pomocni; oraz będzie integralną częścią pracy w klasie i tematem rozmów;

- zachęć starsze lub bardziej zdomowione dzieci-uchodźców, by wspierały i pocieszały nowo przybyłych;
- wciągnij innych uczniów w projekt zrobienia książki lub albumu fotograficznego albo nawet filmu o szkole, by mogli pokazać je swoim rodzicom;
- upewnij się, że dzieci mają dostęp do przyborów szkolnych, by mogły odrabiać prace domowe, takich jak: ołówki, kolorowe kredki i inne potrzebne przedmioty.

Stwórz „klimat”, w którym dzieci-uchodźcy poczują, że są mile widziane i doceniane

Szkoły mogą tego dokonać poprzez:

- uwrażliwienie na zwyczaje religijne i żywieniowe;
- pokierowanie dyskusjami na temat uchodźców, empatii, różnorodności, wzajemnego szacunku oraz praw człowieka w odpowiednich miejscach, przewidzianych przez program nauczania;
- dzieci-uchodźcy mogą być pomocą w nauce;
- zachęcenie, by tam, gdzie to możliwe, używać pierwszych języków dzieci-uchodźców – np. wszyscy uczniowie mogą nauczyć się słów powitania i pożegnania;
- wielojęzyczne oznaczenia w szkole oraz wystawy przedmiotów reprezentujących kulturę nowych uczniów;
- włączenie uczniów w tworzenie wielojęzycznych słowników, książeczek oraz innych pomocy;
- pochwały za osiągnięte sukcesy oraz mocne strony dziecka;
- używanie poprawnego i precyzyjnego języka, by tworzyć jasne oraz „proste do zrozumienia” zdania.

Program nauczania powinien być przystępny

To obejmuje:

- dokładne wyjaśnianie zamierzeń i celów programu;
- wykorzystywanie teatru, marionetek, sztuki, mimiki oraz zadań opartych na ilustracjach, stosując m.in.: fotografie, wykresy, diagramy, scenopisy, mapy;

- upewnianie, że docenia się także osiągnięcia w przedmiotach w mniejszym stopniu opartych na języku, takich jak matematyka, nauki ścisłe czy wychowanie fizyczne;
- ocenianie umiejętności czytania i pisanie oraz poziomu języka angielskiego;
- używanie dwujęzycznych słowników, a także internetowych translatorów i aplikacji;
- maksymalne wykorzystywanie technologii teleinformatycznych;
- wykorzystywanie kart, warcabów, szachów, tryktraka, gry w domino, kółko i krzyżyk oraz gier planszowych, które dzieci mogą już znać, ale w innej formie, jako pomocy edukacyjnych i sposobu na interakcję z kolegami i koleżankami;
- słuchanie muzyki i śpiewanie piosenek;
- wykorzystywanie obrazków, by je nazywać, pogrupować, połączyć, oznakować;
- wykorzystywanie książek, w których duży nacisk położono na stronę wizualną, lub takich, które wcale nie mają tekstu, dla szerokiego przedziału wiekowego;
- udostępnianie wszelkiego rodzaju przyrządów matematycznych;
- korzystanie z pomocy naukowych audio oraz wideo, filmów i innych narzędzi teleinformatycznych, które mogą być pomocne.

Odpowiednia organizacja pracy na lekcji

To obejmuje:

- pogrupowanie dzieci-uchodźców z innymi dziećmi i młodzieżą, którzy mogą stanowić przykład pod względem językowym;
- zachęcanie wszystkich uczniów, by przynosili do szkoły zabawki, ulubione przedmioty lub/ oraz fotografie, tak by mogli podzielić się swoimi „historiami”, zainteresowaniami oraz hobby;
- pokierowanie dyskusją, tak by uczniowie mogli rozmawiać o wspólnych doświadczeniach, takich jak: zmiany, przeprowadzki, strach i strata;
- testowanie razem z uczniami niewerbalnych form komunikacji, takich jak mowa ciała czy mimika twarzy;

- skupianie się podczas lekcji na zadaniach interaktywnych, które wymagają współpracy między uczniami oraz przyspieszają uczenie się języka angielskiego, takie jak na przykład zadania, które wypełniają luki informacyjne, czy gry zaporowe;
- skupianie się na słuchaniu i mówieniu;
- wykorzystywanie lalek, zabawek, jedzenia i innych „codziennych” przedmiotów jako pomocy naukowych;
- wykorzystywanie biletów, list zakupów, rachunków, „codziennych” dokumentów, gazet czy magazynów.

Zasady dobrej praktyki

Poniżej wypunktowano kluczowe zasady, jakimi powinni się kierować nauczyciele, którzy wcześniej nie uczyli dzieci-uchodźców.

- Podejście „to się uda”, które skupia się na mocnych stronach uczniów
- Odpowiednia komunikacja z rodzicami
- Aktywne przeciwdziałanie uprzedzeniom odnośnie do uchodźców
- Dzieci, które są gospodarzami, to klucz do stworzenia szkoły przyjaznej uchodźcom
- Zrozumienie wpływu urazów, rozdzielenia, żałoby lub stresu pourazowego
- Celebrowanie wkład nowo przybyłych w społeczność szkolną
- Stosowanie podejścia, które koncentruje się na samym dziecku

(i) Podejście „to się uda”, które skupia się na mocnych stronach uczniów

Zgodnie z tym, co wykazały badania, nauczyciele wiedzą, że poczucie własnej wartości oraz umiejętność uczenia się są ze sobą połączone. Poczucie własnej wartości wzrasta, gdy uda się danej jednostce coś osiągnąć oraz gdy czuje ona, że się ją docenia. Skupienie się na tym, co dzieci-uchodźcy umieją zrobić – tak jak w przypadku wszystkich dzieci – pomoże im szybciej się uczyć oraz pozwoli innym dzieciom i personelowi szkolnemu wyraźniej dostrzec wkład, jaki dzieci-uchodźcy i ich rodziny wnoszą w klasę, szkołę czy społeczność.

Czasem oszacowanie prawdziwego wieku danego dziecka może być trudne. Niektóre dzieci będą wyglądały na starsze, niż są w rzeczywistości, ponieważ przez całe życie zajmowały się młodszymi dziećmi lub długo podróżowały po Europie.

(ii) Odpowiednia komunikacja z rodzicami

Wyślij do rodziców wszystkich dzieci jasną wiadomość, że Twoja szkoła jest przyjazna uchodźcom.

Wyjaśnij, że szkoła podejmuje wszelkie działania, by upewnić się, że nowi uczniowie, którzy są uchodźcami, oraz ich rodziny czują się mile widziani, bezpieczni i wspierani.

Podkreśl, że oczekuje się od całej szkolnej społeczności, wliczając w to rodziców, że będzie brała udział w działaniach, które uczynią szkołę przyjazną dla uchodźców.

Jeśli chcesz, zorganizuj spotkanie z rodzicami, podczas którego wyjaśnisz, jaki jest etos szkoły i podejście w kwestiach integracji. Pozwól rodzicom/opiekunom zadawać pytania i zgłosić zastrzeżenia.

(iii) Aktywne przeciwdziałanie uprzedzeniom odnośnie do uchodźców

Stereotypy lub uproszczenia (które często dyktują media) na temat uchodźców nie pomagają w stworzeniu atmosfery zrozumienia i empatii wśród gospodarzy, zarówno między dziećmi, jak i ich rodzicami. Każde dziecko-uchodźca jest indywidualnością i ma swoją wyjątkową historię.

Dzieci-uchodźcy prawdopodobnie nie miały nic do powiedzenia w kwestii znalezienia się w szkole i kraju z dala od ich domu. Niektóre z nich musiały porzucić rodziny i przybyły tu same.

Dla uchodźców edukacja jest kluczem do nowego i, miejmy nadzieję, bezpieczniejszego życia. Wielu szkołom i nauczycielom udało się stworzyć dla dzieci-uchodźców bezpieczną przystań, która jest pełna spokoju, stabilna i daje im nowe możliwości. Nauczyciele są pozytywną i bardzo ważną częścią życia rodzin uchodźczych, a szczególnie dzieci-uchodźców.

Przyjście do szkoły nowych dzieci jest wspaniałą okazją, by wszyscy uczniowie skupili się na takich kwestiach, jak: empatia, dzielenie się tym, co mają, troska o innych,

szacunek oraz uprzejmość. Nauczanie może rzucić wyzwanie rasizmowi i poddać go dekonstrukcji oraz to samo uczynić ze stereotypowym traktowaniem. Może też pomóc w budowaniu pozytywnego podejścia do tematu uchodźców.

Udział w programach obejmujących całe szkoły pozwolił setkom placówek promować bardziej otwarte i pozytywne podejście do integracji, tolerancji, spójności społeczności oraz obywatelstwa. Dwa z nich to:

- The International Values-based Education Quality Mark oraz
- UNICEF's Rights Respecting Schools Award

(iv) Dzieci, które są gospodarzami, to klucz do stworzenia szkoły przyjaznej uchodźcom

Ustanowienie systemu „kolegów”, w którym nowi uczniowie dostają do pary przewodnika wybieranego spośród innych dzieci, to dobry sposób, by wszyscy uczniowie wspierali uchodźców w procesie przystosowawczym w nowej szkole. Kluczowym elementem wydaje się być dyskusja o roli i obowiązkach takiego „kolegi” – pozwoli ona na to, by jak najwięcej dzieci zostało „kolegami”.

Bycie „kolegą” nigdy nie powinno się odbywać bez przygotowania i odpowiednich wskazówek. Ten obowiązek nie powinien też stać się czymś symbolicznym czy rutyną. Jeśli bycie „kolegą” jest dostępne dla wielu uczniów, tym większy sukces osiągnie taki pomysł. Może „zaszczyt” bycia „kolegą” powinien być tym, co się zmienia z dnia na dzień, a może różne dzieci powinny pełnić tę funkcję podczas rozmaitych zajęć czy w różnych porach dnia.

Odpowiedni status wśród uczniów, jasne wymagania oraz uznanie spowodują, że system „kolegów” będzie sukcesem. Będzie to wymagać monitorowania ze strony nauczycieli, personelu pomocniczego, a także tego, kto pilnuje dzieci na przerwach.

System „kolegów” jest tylko częścią całości działań, jakie mają na celu wprowadzić dzieci-uchodźców w szkolną społeczność. Wszystkie dzieci powinny być zachęcane do współtworzenia środowiska, które jest otwarte na uchodźców oraz ich wspiera.

(v) Zrozumienie wpływu urazów, rozdzienia, żałoby lub stresu pourazowego

Wielu młodych uchodźców, zwłaszcza samotnych, doświadczyło ekstremalnych, bolesnych oraz trauma-

tycznych przeżyć, które zmusiły ich lub ich rodziny do ucieczki z domu. Do takich przeżyć można zaliczyć bycie świadkiem śmierci bliskich, gwałt, wcielenie do armii jako młodocianego żołnierza lub dłuższy czas spędzony w strefie wojny, miejscu katastrofy czy obozie dla uchodźców. Każde dziecko-uchodźca będzie sobie radziło z tymi przeżyciami na swój sposób. Często dzieci zaczynają po pewnym czasie zwierzać się dorosłym, którym ufają, a do tych dorosłych wliczają nauczycieli.

Zapytaj kierownictwo szkoły o jasne wytyczne, gdzie skierować dzieci, gdy będą potrzebowały wsparcia w sferze emocjonalnej i psychologicznej.

Powinieneś/powinnaś kierować się też odpowiednimi procedurami, jeśli sam/a będziesz potrzebować wsparcia psychologa.

Tworzenie przestrzeni oraz poczucia przynależności w szkołach – sztuka możliwości

Obecnie świat stał się miejscem, w którym więcej ludzi musiało uciekać ze swoich domów niż kiedykolwiek po II wojnie światowej. Potowa z 50 milionów uchodźców na świecie to dzieci.

„Przynależność” to poczucie, że znajdujesz się w miejscu, w którym możesz być pewny, że będziesz pasował, i w którym będziesz się czuł bezpiecznie takim, jakim jesteś. W tym świecie, w którym wszystko przemija, nie można nie docenić wartości tego, że młodzi ludzie znajdują miejsce, w którym mogą „zapaść korzenie” i czują, że do niego przynależą.

W tych niespokojnych czasach nauczyciele pełnią kluczową rolę w uzyskaniu poczucia przynależności i znalezieniu swojego miejsca, w otwieraniu umysłów i serc dzieci i młodych ludzi oraz w tworzeniu „mądrej” demokracji.

Sekcja NEU - NUT pracowała z profesorem Kathryn Riley (UCL, Instytut Edukacji) oraz kubańską poetką i tancerką Tio Moliną przy projekcie „Tworzenie przestrzeni oraz poczucia przynależności w szkołach: Sztuka możliwości”.

Dowiedz się więcej, oglądając krótkie wideo.

Wideo 1: The Art of Possibilities:

Place, Belonging & Schools in Our Global World

www.lcll.org.uk/leadership-of-place.html.

Wolność od tortur

Medical Foundation for the Care of Victims from Torture

Ta organizacja oferuje szkolenia i informacje dla nauczycieli oraz innych specjalistów pracujących z osobami, które przetrwały tortury.

www.freedomfromtorture.org

(vi) Celebrowaj wkład nowo przybyłych w społeczność szkolną

Dzieci-uchodźcy i ich rodziny są kimś nowym w społeczności szkolnej i jako tacy wnoszą swoje mocne strony, umiejętności oraz znajomość swojej kultury. Pomyśl o tym, w jaki sposób możesz celebrować ten dodatek do szkolnej społeczności – częścią Twojej pracy jest cenić kulturę i mocnych stron każdego dziecka.

Wiele organizacji może pomóc w przygotowaniu zajęć, które mogą uwrażliwić Twoją klasę na problem uchodźców, nawet jeśli w danej chwili Twoja szkoła ich nie przyjmuje.

(vi) Stosowanie podejścia, które koncentruje się na samym dziecku

Spróbuj się zastanowić, które części programu nauczania mogą potrzebować zmian i adaptacji. Jeśli dany temat mówi o związkach międzyludzkich i odnosi się do rodziny, pomyśl o tym, co czują uczniowie oddzieleni od swoich rodzin lub tacy, którzy w przeszłości stracili kogoś z bliskich. Syndrom ocalałego może mocno oddziaływać na daną osobę, a nieobliczalne zachowanie może wiązać się z doświadczeniami z przeszłości. Młodzi ludzie mogą wybrać różny czas – jeśli w ogóle to zrobią – by wyjawic, co zmusiło ich do opuszczenia domów.

Education International przygotowało zestaw narzędzi, opracowany na podstawie pozytywnych praktyk związków nauczycielskich, dotyczących przyjmowania uchodźców w szkołach, społecznościach lub związkach. Zestaw ten odnosi się do międzynarodowego prawodawstwa regulującego edukację uchodźców. Prezentuje inicjatywy mające na celu włączenie dzieci-uchodźców w system szkolny, przeprowadzenie ich przez wszystkie jego etapy, pomoc dla nauczycieli i walkę z uprzedzeniami. Narzędzia te są uzupełnieniem strony Education International

www.education4refugees.org.

Przydatne strony internetowe

Więcej informacji o zasobach i pomocach udostępnionych przez projekt „Refugee Voices” oraz dodatkowe pomoce dla nauczycieli, jak również książki do nauczania podstawowego i ponadpodstawowego traktujące o problemach uchodźców – zarówno dzieci, jak i młodzieży – można znaleźć pod adresem:

National Education Union – Refugee Teaching Resources

www.teachers.org.uk/equality/equality-matters/refugee-teaching-resources

Amnesty International

www.amnesty.org (szukaj refugees)

Oxfam

www.oxfam.org (szukaj refugees)

Red Cross International

www.icrc.org (szukaj refugee education)

UNHCR – Educational Resources for Teachers

www.unhcr.org/pages/4ab346796.html

www.unhcr.org.uk/resources/educational-resources.html

UNICEF Rights Respecting Schools Award

www.unic

